

**gemeente
beverwijk**

Preventie- en handhavingplan Alcohol

2017 - 2021

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1: Kader Preventie- en handhavingsplan	4
2: Omgevingsanalyse	7
3: Doelstellingen 2017 – 2021	12
4: Uitvoeringsprogramma	14
5: Handhavingsarrangement	15
Conclusie	18

Inleiding

Voor u ligt het Preventie- en handhavingsplan Alcohol 2017-2021 van de gemeente Beverwijk.

Aanleiding

De gemeente is op grond van de Drank- en horecawet verplicht elke vier jaar een Preventie- en handhavingsplan Alcohol vast te stellen. Dit plan moet bijdragen aan de verbetering van de naleving van de Drank- en horecawet en het verminderen van alcoholgebruik, met name onder jongeren.

Het eerste Preventie- en handhavingsplan Alcohol van de gemeente Beverwijk trad op 1 juli 2014 in werking en had een looptijd van 2 jaar.¹ Het voorliggende Preventie- en handhavingsplan Alcohol bestrijkt de periode van 1 januari 2017 tot 31 december 2020.

Visie

In de raadsvergadering van 25 februari 2016 heeft de gemeenteraad van Beverwijk de Tussenrapportage handhaving Drank- en horecawet vastgesteld.² De raad heeft daarbij aangegeven groot belang te hechten aan preventieve maatregelen bij het voorkomen van alcoholgebruik door jongeren. Anderzijds wordt door diverse instanties zoals GGD en Brijder onderschreven dat van handhaving ook een belangrijke afschrikwekkende werking uitgaat.

Het is dan ook de visie van de gemeente Beverwijk dat integraliteit, waarbij preventie en handhaving elkaar versterken en de verschillende betrokken en verantwoordelijke partijen samenwerken, onmisbaar is bij het voorkomen van alcoholmisbruik, met name bij jongeren. Hierbij is ook nadrukkelijk ruimte voor regionale afstemming. De gemeente wil daarnaast prioriteiten stellen voor het toezicht op de naleving van de Drank- en horecawet, waarbij bijzondere aandacht is voor het verstrekken en gebruiken van alcohol aan en door jongeren.

Deze visie wordt uitgewerkt in concrete, realistische doelstellingen. Daarnaast worden in een Uitvoeringsplan Alcohol acties op het gebied van zowel preventie als handhaving vastgelegd.

Leeswijzer

Hoofdstuk 1 geeft het kader van het Preventie- en handhavingsplan Alcohol 2017-2021. Hier wordt ingegaan op wet- en regelgeving, doelgroepen en reikwijdte. In hoofdstuk 2 is een omgevingsanalyse van de gemeente Beverwijk uitgewerkt. Het geeft de huidige situatie en knelpunten in de gemeente weer. In hoofdstuk 3 zijn de doelstellingen en interventiestrategie van de gemeente Beverwijk betreffende het alcoholbeleid geformuleerd. Hoofdstuk 4 geeft tenslotte het kader voor het Uitvoeringsprogramma Alcohol dat elke 2 jaar door het college van burgemeester en wethouders wordt vastgesteld.

¹ Kenmerk INT-14-10276

² Kenmerk INT-15-22975

1 Kader Preventie- en handhavingsplan

Om de doelstellingen te kunnen behalen, is van belang duidelijkheid te scheppen over het kader: wat is de grondslag van het plan, voor wie is het plan bedoeld en wat is de reikwijdte van het Preventie- en handhavingsplan?

1.1 Wettelijk kader

Het Preventie- en handhavingsplan vindt zijn wettelijke grondslag in artikel 43a van de Drank- en horecawet. Hierin is bepaald dat de gemeenteraad elke vier jaar een Preventie- en handhavingsplan Alcohol vaststelt, dat de hoofdzaken van het beleid betreffende de preventie van alcoholgebruik, met name onder jongeren, en de handhaving van de Drank- en horecawet bevat.

In het plan wordt in ieder geval aangegeven:

- wat de doelstellingen zijn van het preventie- en handhavingsbeleid alcohol;
- welke acties worden ondernomen om alcoholmisbruik, met name onder jongeren, te voorkomen al dan niet in samenhang met andere preventieprogramma's als bedoeld in artikel 2 tweede lid, onderdeel d, van de Wet Publieke Gezondheid;
- de wijze waarop het handhavingsbeleid wordt uitgevoerd en welke handhavingsacties in de door het plan bestreken periode worden ondernomen;
- welke resultaten in de door het plan bestreken periode minimaal behaald dienen te worden.

1.2 Landelijk alcoholbeleid

De hoofdlijnenbrief alcoholbeleid vormt de basis voor het landelijk en lokaal alcoholbeleid en beschrijft het beleid beschreven ter voorkoming van schadelijk alcoholgebruik en de (uitwerking van) initiatieven op dit punt. Gekozen is voor de doelstelling om schadelijk alcoholgebruik in de Nederlandse samenleving te voorkomen.

In het kort wil het kabinet met het landelijke alcoholbeleid bereiken dat:

- kinderen niet vóór hun 18e jaar beginnen met drinken;
- jongeren minder gaan drinken;
- minder mensen lichamelijk of geestelijke afhankelijk worden van alcohol;
- de schadelijke gevolgen van alcoholgebruik in bijzondere situaties worden verminderd (in het gezin, op het werk, in het verkeer en bij het uitgaan).

Zoals ook uiteengezet in het Preventie- en handhavingsplan 2014-2016 is preventie van alcoholgebruik door vrijwel alle gemeenten als een van de prioriteiten van het lokaal gezondheidsbeleid benoemd.

1.3 Lokaal alcoholbeleid

Ook het lokaal beleid wijkt niet af van hetgeen werd beschreven in het Preventie- en handhavingsplan 2014-2016.

De gemeente stelt op grond van de Wet Publieke Gezondheid elke vier jaar een *nota gemeentelijke gezondheidsbeleid* op te stellen. Met de Nota lokaal gezondheidsbeleid gemeente Beverwijk 2013-2016 voldoet de gemeente Beverwijk aan deze eis.³ Concreet formuleert deze nota de lokale doelstellingen voor de komende periode. Uitgangspunt zijn de speerpunten uit de Landelijke nota gezondheidsbeleid "Gezondheid dichtbij", aangepast aan de lokale situatie.

De speerpunten van het huidige beleid zullen ook de speerpunten van het Lokaal gezondheidsbeleid 2016-2020 zijn:

- a. Schadelijk alcohol- en drugsgebruik bij jongeren;
- b. Overgewicht;
- c. Alzheimer;

³ Kenmerk 2012/41406.

d. Depressie en eenzaamheid.

Er zijn diverse stappen ondernomen om resultaat te behalen ten aanzien van het speerpunt schadelijk alcohol- en drugsgebruik bij jongeren.

VIOS

VIOS (Veilig in en om school) is een project gericht op het vergroten en waarborgen van een veilig klimaat in en rondom scholen in de regio Kennemerland. Binnen het VIOS werken scholen in het voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs, gemeenten, politie en Halt samen om het school- en leefklimaat te verbeteren en te waarborgen.

DOMST

DOMST (Drugs en alcohol onder minderjarigen structureel terugdringen) is een instrument van VIOS en is ontwikkeld omdat er vanuit de politie, het jongerenwerk, de scholen en partners als de GGD en Brijder Jeugd signalen komen die het beeld bevestigen dat onder grote groepen jongeren in onze gemeenten sprake is van toename van problematisch drugsgebruik op steeds jongere leeftijd en een toenemend aantal drugsincidenten. Een gevolg van de aanwezigheid van gebruikende jongeren is voor buurtbewoners vaak een negatieve uitstraling die het gevoel van onveiligheid sterk beïnvloedt. Doelen van DOMST zijn bijvoorbeeld om de overlast in de openbare ruimte om de scholen inzichtelijk te maken en een duidelijke aanpak rond deze overlast te realiseren. Het project wordt gecoördineerd door een werkgroep die onderdeel is van de stuurgroep VIOS.

Meldpunt jeugdoverlast

Binnen het meldpunt jeugdoverlast worden signalen over jeugdoverlast gedeeld met verschillende partners binnen de gemeente. De jongerenwerkers, jeugdspecialist van de politie, handhaving, gebiedsmanagers en een beleidsmedewerker jeugd maken deel uit van het meldpunt. Signalen die op verschillende plekken zijn binnen genomen worden besproken en er wordt een gezamenlijke aanpak afgestemd. Wanneer nodig wordt voor een bepaalde groep jongeren een plan van aanpak opgesteld om de aanpak verder uit te werken.

1.4 Reikwijdte

De gemeente Beverwijk is verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van de Drank- en horecawet en de uitvoering van het Preventie- en handavingsplan in de gemeente Beverwijk. Het is ook van belang het zogenaamde 'waterbedeffect' te voorkomen. Het is immers niet de bedoeling, door effectieve handavings- en preventieactiviteiten in Beverwijk, het probleem naar buurgemeenten te verplaatsen. Enige afstemming in de regio is daarom wel wenselijk. Hiertoe is een regionale ambtelijke werkgroep in het leven geroepen.

1.5 Integraliteit

Beleid op het gebied van alcoholmatiging is het meest effectief als het integraal wordt aangepakt. Deze integrale aanpak is ook de wens van het gemeentebestuur van Beverwijk (zie hiervoor onder *Visie*). In de Drank- en horecawet is bepaald dat het Preventie- en handavingsplan gelijktijdig moet worden vastgesteld met het Lokaal Gezondheidsbeleid. Doel van deze gelijktijdige vaststelling is de bevordering van die integrale aanpak.

Hoewel het Preventie- en handavingsplan Alcohol 2017-2021 en het Lokaal gezondheidsbeleid 2016-2020 niet gelijktijdig worden vastgesteld, is de inhoud wel afgestemd en is sprake van een integrale samenwerking tussen de verantwoordelijke afdelingen. De plannen vullen elkaar aan en versterken elkaar waardoor het mogelijk wordt de geformuleerde doelstellingen te behalen.

Het alcoholbeleid rust daarom op drie pijlers, die zijn ontleend aan het preventiemodel van Reynolds⁴:

1. Regelgeving (grenzen stellen)
2. Handhaving (grenzen bewaken) en
3. Publiek draagvlak (grenzen overdragen).

Het preventie model van Reynolds is afgeleid van de systeemtheorie van Holder waaruit voortvloeit dat alcoholgebruik altijd een resultaat is van een combinatie van factoren. De persoon, zijn sociale omgeving, het aanbod van drank en het overheidsbeleid vormen samen een systeem dat uiteindelijk de keuze van de gebruiker bepaalt. Holder laat daarmee zien dat alcoholpreventie nooit alleen op het individu gericht mag zijn. Het meest succesvol zijn strategieën die vooral de omgeving van de drinker beïnvloeden. Daarin spelen alcoholverstrekkers, scholen en ouders een belangrijke rol.⁵

Door deze drie pijlers te combineren, zullen de acties en maatregelen leiden tot effectieve preventie van alcoholgebruik door jongeren < 18 jaar en alcoholmisbruik door personen >18 jaar. Het beleid van de gemeente Beverwijk concentreert zich op preventie en dus op het vergroten van het publieke draagvlak voor het naleven van de regels. Door middel van voorlichting op bijvoorbeeld scholen en sportclubs aan zowel jongeren, ouders / verzorgers als verstrekkers wordt aandacht gevraagd voor de gevolgen van alcoholgebruik bij jongeren. Dit bewustzijn is belangrijk voor het vergroten van het nalevingsgedrag.

⁴ Reynolds, R.I. (2003). Building Confidence in Our Communities. London: London Drug Policy Forum.

⁵ Holder, H. D. (1998). Alcohol and the Community: A Systems Approach to Prevention. Cambridge: Cambridge University Press.

2 Omgevingsanalyse

Een omgevingsanalyse is van belang omdat verschillende (omgevings)factoren van invloed zijn op het drinkgedrag van jongeren. Hierbij kan gedacht worden aan:

- aantal verkooppunten;
- prijs van de alcohol;
- naleving van de leeftijdsgrenzen;
- de normen in de sociale omgeving van de jongere (vrienden, opvoeders);
- het overheidsbeleid.

Door deze omgevingsfactoren in beeld te brengen, kan beter invloed worden uitgeoefend op die factoren die leiden tot (meer) alcoholgebruik.

Dit hoofdstuk beschrijft de actuele situatie in de gemeente Beverwijk ten aanzien van het gebruik van alcohol (al dan niet in de openbare ruimte), de verkooppunten van alcohol en de resultaten van de nulmeting. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de resultaten van het E-MOVO onderzoek, informatie over hotspots, het toezicht op de Drank- en horecawet van de afgelopen jaren en informatie over het huidige horecabestand van de gemeente Beverwijk. De nulmeting die op grond van het Preventie- en handavingsplan 2014-2016 werd uitgevoerd, vormt onderdeel van de omgevingsanalyse.

2.1 Alcoholgebruik gemeente Beverwijk

In 2009 is in de regio Kennemerland voor het eerste meegedaan aan een elektronisch vragenlijstonderzoek van de GGD (E-MOVO). Dit onderzoek is in het schooljaar 2013-2014 herhaald.

In 2013-2014 deden 783 leerlingen woonachtig in de gemeente Beverwijk mee aan de jeugdmonitor E-MOVO van de GGD. Tweede- en vierdeklassers uit het regulier voortgezet onderwijs vulden op school een internetvragenlijst in over hun gezondheid, welzijn en leefstijl. De leerlingen zijn afkomstig van verschillende scholen binnen en buiten Beverwijk. De vraagstelling in het onderzoek van 2013-2014 is niet op alle onderdelen gelijk geweest waardoor niet alle gegevens goed met elkaar te vergelijken zijn.

Uit dit onderzoek komt het volgende naar voren:

	2013-2014		2009	
	Lokaal	regionaal	Lokaal	regionaal
Heeft alcohol gedronken afgelopen maand	31%	32%	45%	45%
Ouders vinden het goed dat leerling alcohol drinkt (% van recente drinkers)	41%	40%	41%	38%
Bingedrinken de afgelopen maand (afgelopen maand minstens één keer 5 of meer drankjes bij één gelegenheid gedronken)	22%	22%	27%	24%
Percentage van het aantal Bingedrinkers die vindt dat hij teveel drinkt	86%	86%	93%	90%

Figuur 1: vergelijking E-MOVO 2009 en E-MOVO 2013-2014

Verder blijkt uit het onderzoek:

- van de ouders van leerlingen op HAVO/VWO die wel eens alcohol hebben gedronken, vindt 48% het goed dat de leerling alcohol drinkt. Van de ouders van leerlingen op het VMBO is dit percentage 31%;
- daarnaast valt op dat 48% van de ouders van jongens die de afgelopen maand hebben gedronken dit goed vinden waarbij als het gaat om meisjes 36% van de ouders dit goed vonden;
- binge-drinken komt meer voor bij leerlingen van het VMBO (24%) dan van HAVO/VWO (19%).

Ook onder volwassenen (19 jaar en ouder) is onderzoek gedaan naar het alcohol-gebruik. In 2012 was 8% een overmatig of gewoontedrinker (als man minstens 21 glazen per week en als vrouw 14 glazen) ten opzichte van 13% in 2008. Onder ouderen (65 jaar en ouder) drinkt 8% overmatig (regionaal 10%) en is 6% een zware drinker (regionaal 6%).

Uit genoemde onderzoek blijkt een daling van het alcoholgebruik onder zowel jongeren als volwassenen. Het lijkt er dan ook op dat het alcoholbeleid zowel bij volwassenen als jongeren vruchten afwerpt. Het is onmogelijk in te schatten of dit komt door de intensieve landelijke 18NIX campagnes of door regionale en lokale initiatieven.

Uit gesprekken met onder andere opbouwwerkers en politie blijkt echter wel degelijk dat lokale initiatieven (o.a. dat een preventiemedewerker van Brijder samen met een jongerenwerker jongeren aanspreekt en voorlichting geeft) effect hebben onder jongeren. Daarnaast is gebleken dat toezicht en handhaving ook een zichtbaar effect heeft. Dit onderstreept het belang van een integrale aanpak. Uit onderzoek van het CBS komt naar voren dat jongeren zich nog onvoldoende bewust zijn van de schadelijke gevolgen van alcoholgebruik.⁶ Een duurzame inzet op preventie is daarom groot belang. Jaarlijks wordt ongeveer € 28.000,- gesubsidieerd aan preventieactiviteiten.

De resultaten van het E-MOVO onderzoek dat in 2015 werd uitgevoerd, worden in september 2016 bekend. Daarna volgt een nieuw onderzoek in 2019, waarvan de resultaten in 2020 worden verwacht. Belangrijke wijziging is dat vanaf het E-MOVO 2015/2016 landelijk (en tweejaarlijks) dezelfde vraagstelling gebruikt zal worden, zodat de onderzoeken beter te vergelijken zijn.

2.2 Verkooppunten

De gemeente kent verschillende soorten alcoholverstrekkers, zie figuur 1.

In 2013 en 2014 heeft een grootschalige actualisatie van de Drank- en horecaverGUNningen plaatsgevonden. Naar aanleiding van de bezoeken die de toezichthouders DHW in 2014 en 2015 hebben afgelegd, zijn veel vergunningen (opnieuw) gewijzigd en in overeenstemming gebracht met de feitelijke situatie. Deze tabel geeft daarom een betrouwbaar beeld van de alcoholverstrekkers in Beverwijk.

Beverwijk heeft een hoge horecadichtheid en dus een groot aantal verkooppunten voor alcohol. Zoals aangegeven, is dit een van de omgevingsfactoren die een rol spelen bij het drinkgedrag van jongeren.

Soort	Aantal
Sportkantine	19
Buurthuis	3
Café	27
Restaurants	32
Afhaalrestaurant / snackbar / cafetaria	10
Lunchroom / brasserie	8
Strandpaviljoen	10
Hotel	7
Supermarkt (zonder slijterij)	3
Slijterij	10
Overige detailhandel	2
Discotheek / club	1
Overige horeca	20
Totaal	152

Figuur 2: alcoholverstrekkers gemeente Beverwijk, juli 2016.

⁶ <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2016/15/jongeren-vinden-eigen-alcoholgebruik-niet-schadelijk>

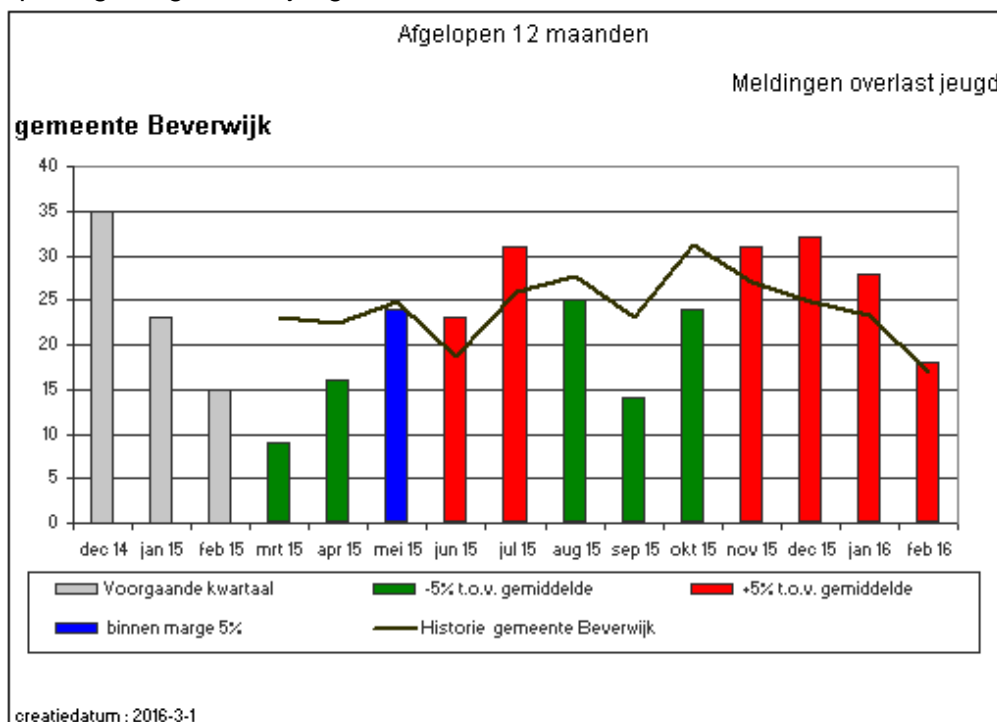
2.3 Overlast jeugd openbare ruimte

Het gebruik van alcohol door jongeren heeft niet alleen gevolgen voor de gezondheid, maar kan ook openbare orde problemen en overlast tot gevolg hebben. Het is daarom belangrijk in kaart te brengen waar de zogenaamde hotspots zich bevinden zodat preventie- en handhavingsactiviteiten gericht kunnen worden ingezet.

De politie Noord-Holland heeft in kaart gebracht hoeveel meldingen overlast jeugd er in 2015 en in de eerste maanden van 2016 zijn geregistreerd. Daarnaast zijn de hotspots van deze meldingen in kaart gebracht. Gebleken is dat bij het registreren van meldingen en incidenten met jongeren niet altijd duidelijk wordt vastgelegd of sprake was van alcohol- of drugsgebruik. Dit onderscheid is wel belangrijk omdat niet overlast niet altijd het gevolg is van alcohol- of drugsgebruik.

Meldingen

In 2015 waren er in totaal 297 meldingen van overlast jeugd in Beverwijk en 7 in Wijk aan Zee. Figuur 2 geeft een beeld van de meldingen overlast jeugd in de periode maart 2015 – maart 2016. De laatste twee kwartalen zijn meer meldingen van overlast jeugd geregistreerd. Dit betekent niet perse dat er in die periode ook sprake is van een toename van het alcoholgebruik onder jongeren in die periode. Alcoholgebruik kan echter wel van invloed zijn op het gedrag van de jongere en overlast in de hand werken.

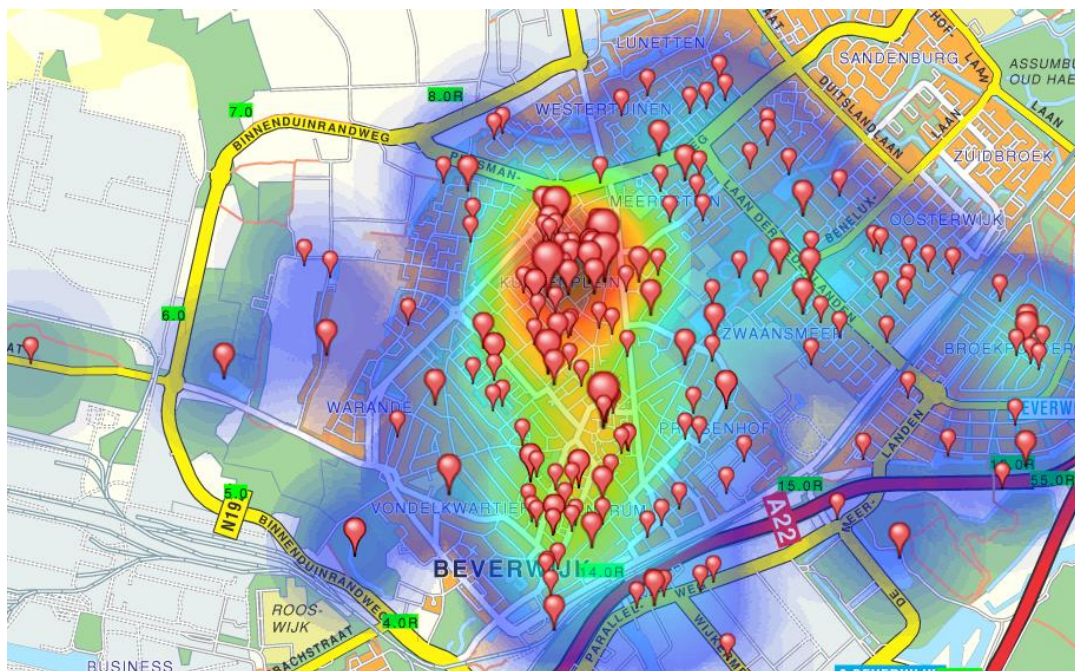
Figuur 3: meldingen overlast jeugd maart 2015 – maart 2016.⁷

Hotspots

Hotspots van de 297 meldingen in Beverwijk in 2015 waren de Grebbestraat (19 meldingen), Kerkplein (12 meldingen) en het Hilbersplein (12 meldingen). In de periode 1 januari 2016 tot 1 maart 2016 waren dit 52 meldingen in Beverwijk en 1 melding in Wijk aan Zee.

De hotspots die uit deze registraties zijn in beeld gebracht in figuur 3. Daarnaast geven wijkagenten en jongerenwerkers aan op verschillende plekken (zoals rond buurt- en jeugdhuizen, Woonplaza en op het Kerkplein nabij het Kennemertheater) zich regelmatig groepen jongeren ophouden. Deze groepen zijn bij de diverse ketenpartners in beeld.

⁷ Politie Noord-Holland

Figuur 4: hotspots 2015.⁸

2.4 Toezicht en handhaving

In 2014 is door de gemeente Beverwijk gestart met het uitvoeren van een nulmeting ten aanzien van de naleving van de Drank- en horecawet. Hierbij kan onderscheid worden gemaakt tussen de basiscontrole van alle (vergunningplichtige) alcoholverstrekkers en de controle op de naleving van de leeftijdsgrens van 18 jaar voor het verstrekken van alcohol.

Basiscontroles

De resultaten van deze nulmeting zijn vastgelegd in de Tussenrapportage handhaving Drank- en horecawet. De rapportage werd op 25 februari 2016 vastgesteld door de gemeenteraad van Beverwijk. Samengevat blijkt dat bij de 129 basiscontroles in totaal 71 overtredingen werden geconstateerd, bij 27 bezoeken was sprake van meerdere overtredingen.⁹

Leeftijdscontroles

Naast de basiscontroles is een nalevingsonderzoek naar de leeftijdsgrenzen gedaan, dat bestond uit 2 rondes. De resultaten van dit onderzoek zijn als volgt:

	Ronde 1	Ronde 2
Totaal bezoeken	51	51
Niet geopend/geen alcohol	13	12
ID gevraagd	11	32

⁸ Politie Noord-Holland

⁹ Voor de volledige resultaten wordt verwezen naar de Tussenrapportage handhaving Drank- en horecawet, kenmerk INT-15-22975.

Geen ID gevraagd	27	7
Alcohol verstrekt	30	8
Geen alcohol verstrekt	8	31
Geslaagde aankopen	79 %	21 %

Figuur 5: resultaten nalevingsonderzoek derde kwartaal 2015.

Conclusie van de rapportage is dat de naleving van de Drank- en horecawet in Beverwijk nog beperkt is. Uit de Werkgroep Drank- en horecawet kwam naar voren dat ondernemers behoefte hebben aan ondersteuning om de naleving van de Drank- en horecawet, met name de leeftijdsgrens, te verbeteren. Veel gehoorde opmerking is dat ondernemers in discussie raken met ouders / verzorgers die het geen probleem vinden dat hun kind alcohol gebruikt. Hieruit blijkt nog maar eens het belang van voorlichting van deze doelgroep.

Evenementen

Tijdens diverse evenementen en markten in 2015 is geconstateerd dat jongeren in het bezit van alcohol waren. Dit ging in de meeste gevallen om flessen drank die zij van huis mee hadden genomen. In alle gevallen is de alcohol ingenomen en is contact opgenomen met de ouders van de jongere. Er zijn (nog) geen jongeren doorgestuurd naar HALT.

3 Doelstellingen 2017-2021

De Drank- en horecawet bepaalt dat in het Preventie- en handhavingsplan de doelstellingen van het beleid en de resultaten die in de beleidsperiode minimaal moeten worden behaald, worden aangegeven. Dit hoofdstuk benoemt deze doelstellingen en de gewenste resultaten.

3.1 Doelstellingen en resultaten

De doelstellingen van het preventie- en alcoholbeleid 2017-2021 van de gemeente Beverwijk zijn:

1. In 2020 heeft < 20 % van de jongeren onder de 18 jaar alcohol gebruikt (gerelateerd aan E-MOVO onderzoek).
2. In 2020 is de verkoop van alcohol aan jongeren onder de 18 jaar gedaald naar < 5 % geslaagde aankopen (gerelateerd aan jaarlijks nalevingsonderzoek).
3. In 2020 is er inzicht in de relatie tussen alcoholgebruik en meldingen overlast openbare ruimte en het aantal meldingen overlast openbare ruimte van 297 in 2015 naar < 200 in 2020 (gerelateerd aan meldingen en informatie politie, handhaving en jongerenwerk).

Ad 1:

Het alcohol gebruik onder jongeren is de periode 2009 – 2013/2014 met 31% afgenomen. In deze periode is de landelijke campagne NIX18! gestart en waren er ook al lokale initiatieven op preventief gebied. Door de samenwerking met de ketenpartners te verbeteren en preventie en handhaving te combineren, is een grotere daling van het alcoholgebruik onder minderjarigen realistisch. Uit de voorlopige cijfers van het E-MOVO onderzoek 2015/2016 blijkt opnieuw een lichte daling over de afgelopen 2 jaar (28 %). Beverwijkse jongeren gebruiken echter nog wel vaker en meer alcohol dan het landelijk gemiddelde. De definitieve cijfers van het E-MOVO onderzoek 2015/2016 worden in het najaar van 2016 gepubliceerd.

Ad 2:

Er wordt een sterke daling van het aantal verkopen van alcohol aan minderjarigen ten doel gesteld. Door jaarlijks nalevingsonderzoek door mysteryguests uit te laten voeren en direct handhavend op te treden bij overtreding (bijvoorbeeld) door het opleggen van een bestuurlijke boete, is dit een realistische doelstelling.

Ad 3:

Er is nog onvoldoende inzicht in de relatie tussen de meldingen overlast openbare ruimte en alcoholgebruik. Hierover moeten direct afspraken gemaakt worden met politie en handhaving. Inzicht in de relatie tussen de meldingen en het alcoholgebruik kan redelijk eenvoudig worden vastgelegd door het gebruik van een bepaalde registratiecode. Door de leeftijdscontroles op locatie en de inzet van jongerenwerkers is bovendien de verwachting dat het aantal meldingen sterk teruggebracht kan worden. Dit is één van de eerste prioriteiten voor de komende jaren. Immers, als dit inzicht bestaat kan er gericht worden ingezet door jongerenwerkers en eventueel handhaving. Door deze gerichte aanpak kan het aantal overlastmeldingen worden teruggebracht.

Om deze doelstellingen te realiseren, zijn een aantal zaken van belang:

- informatie over het drinkgedrag van jongeren < 18 jaar moet beschikbaar zijn;
- ouders / verzorgers moeten betrokken worden bij het tegengaan van alcoholgebruik van jongeren onder de 18 jaar;
- Ketenpartners moeten actief informatie met elkaar uitwisselen en initiatief nemen.

4 Uitvoeringsprogramma

Om de in hoofdstuk 3 benoemde doelstellingen te kunnen behalen, is een uitvoeringsprogramma ontwikkeld. Het uitvoeringsprogramma wordt elke twee jaar vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders, binnen de kaders die de gemeenteraad heeft gegeven in het Preventie- en handavingsplan.

4.1 Kader

Het inhoudelijk kader dat de gemeenteraad geeft voor het Uitvoeringsprogramma Alcohol, bestaat uit de volgende onderdelen:

1. **Doelstellingen:** de activiteiten in het Uitvoeringsprogramma dragen bij aan de doelstellingen zoals benoemd in hoofdstuk 3 van het Preventie- en handavingsplan;
2. **Prioriteiten:** Keuzes maken op het terrein van de handhaving is noodzakelijk omdat het bestuur niet alle handhavingstaken volledig kan (laten) uitvoeren. Elke twee jaar wordt een risico-analyse uitgevoerd om de prioriteiten te bepalen. De resultaten daarvan vormen de basis van het Uitvoeringprogramma Alcohol en worden teruggekoppeld aan de gemeenteraad;
3. **Indicatoren:** om de effecten van het alcoholbeleid te kunnen meten, heeft de gemeenteraad indicatoren vastgesteld. Deze indicatoren zijn:
 - percentage jongeren < 18 jaar dat alcohol heeft gedronken;
 - meldingen overlast jeugd met alcohol per jaar;
 - bekeuringen artikel 45 DHW (openbare ruimte) per jaar;
 - handhavingstrajecten / overtredingen per jaar.

Bronnen zijn het E-MOVO onderzoek (september 2016 en september 2020), resultaten nalevingsonderzoek leeftijdsgrens (jaarlijks), resultaten toezicht en handhaving (jaarlijks) en informatie van diverse partners (GGD, politie, jongerenwerkers).

4. **Integraliteit:** een integrale aanpak van het beleid rond alcoholmatiging essentieel voor het behalen van resultaten. De activiteiten zijn daarom tot stand gekomen in overleg met verschillende partners, waarbij eigen initiatief en verantwoordelijkheid wordt gestimuleerd. In het Uitvoeringsprogramma wordt weergegeven welke partners hebben meegewerkt aan het programma;
5. **Regionaal:** er wordt onderzocht in hoeverre regionale afstemming op zowel beleidsmatig als uitvoerend niveau mogelijk is. De raad ontvangt de resultaten van dit onderzoek;
6. **Efficiëntie:** de activiteiten moeten niet alleen bijdragen aan de doelstellingen, maar moeten ook op efficiënte wijze worden uitgevoerd. Onderzocht wordt in hoeverre kan worden aangesloten bij andere integrale controles.
7. **Handhavingsarrangement:** bij overtreding wordt opgetreden conform het handhavingsarrangement dat onderdeel vormt van dit Preventie- en handavingsplan. Alcoholverstrekkers zijn goed geïnformeerd over de Drank- en horecawet en weten waar zij aan toe zijn indien de wet wordt overtreden

4.2 Activiteiten

Voor de uitvoering van het Preventie- en handavingsplan en het halen van de doelstellingen zijn verschillende scenario's denkbaar. Er is gezocht naar een balans tussen middelen en voldoende slagkracht om het plan uit te kunnen voeren. Het gekozen scenario is verder uitgewerkt in het Uitvoeringsprogramma 2017-2019. Dit betekent dat de komende 2 jaar, naast preventieactiviteiten op grond van bestaande subsidies, een aantal gerichte activiteiten worden uitgevoerd. Eind 2019 wordt bekeken in hoeverre deze activiteiten bijdragen aan het behalen van de doelstellingen.

4.3 Verantwoording

Het college van burgemeester en wethouders stelt het Uitvoeringsprogramma vast en zendt dit ter kennisname aan de gemeenteraad. De gemeenteraad wordt jaarlijks door middel van een rapportage op de hoogte gehouden van de uitvoering van het programma.

5 Handhaving

5.1 Handhavingsinstrumenten

Voor de handhaving van de Drank- en Horecawet beschikt de gemeente over de verschillende instrumenten.

1. *Waarschuwing*
Het handhaving arrangement gaat sinds 2014 uit van de systematiek 'eerst waarschuwen, daarna optreden'.
2. *Bestuurlijke boete*
De hoogte van de bestuurlijke boete wordt bepaald op de wijze als voorzien in de bijlage van het Besluit bestuurlijke boete Drank- en Horecawet, met dien verstande dat de wegens een afzonderlijke overtreding te betalen geldsom ten hoogste € 100.000 bedraagt.
3. *Proces verbaal*
Bijna alle artikelen van de Drank- en Horecawet zijn bestuurlijk handhaafbaar. Echter artikel 45 van de Drank- en Horecawet (alcoholgebruik jongere op openbare plaats) heeft bepaald dat dit artikel strafrechtelijk dient te worden gehandhaafd. De jongere wordt indien mogelijk doorverwezen naar HALT.
4. *Sluiting bepaalde of onbepaalde tijd*
Op grond van artikel 36 van de Drank- en Horecawet kan de burgemeester aan andere personen dan hen, die wonen in de ruimte, waarin in strijd met de Drank- en Horecawet alcoholhoudende drank wordt verstrekt, de toegang tot die ruimte ontzeggen. Concreet betekent dit dat de burgemeester, conform de Drank- en Horecawet, bevoegd is om een illegale exploitatie te doen beëindigen door middel van sluiting.
5. *Intrekking vergunning*
Conform artikel 31 van de Drank- en Horecawet heeft de burgemeester de bevoegdheid, en in sommige gevallen de verplichting, om een Drank- en Horecavergunning in te trekken. Indien een Drank- en Horecavergunning wordt ingetrokken mogen er in deze inrichting geen alcoholhoudende dranken worden verstrekt of aanwezig zijn.
6. *Schorsen van een vergunning*
Ingevolge artikel 32 van de Drank- en Horecawet kan de burgemeester een Drank- en Horecavergunning schorsen voor een periode van ten hoogste 12 weken indien er niet wordt voldaan aan de bepaalde gevallen als bedoeld in artikel 31 tweede en derde lid van de Drank- en Horecawet.
7. *Last onder bestuursdwang*
Artikel 5:21 van de Algemene wet bestuursrecht definieert een last onder bestuursdwang als een herstelsanctie inhoudende:
 - a. een last tot geheel of gedeeltelijk herstel van de overtreding, en
 - b. de bevoegdheid van het bestuursorgaan om de last door feitelijk handelen ten uitvoer te leggen, indien de last niet of niet tijdig wordt uitgevoerd.Hierbij kan worden gedacht aan het feitelijk sluiten van een horecabedrijf. Dit is uiteraard een uiterste maatregel.
8. *Last onder dwangsom*
Op grond van artikel 5:32 van de Algemene wet bestuursrecht kan het bestuursorgaan dat bevoegd is een last onder bestuursdwang toe te passen, in plaats van het toepassen van een last onder bestuursdwang aan de overtreder een last onder dwangsom opleggen. Een last onder dwangsom strekt ertoe de overtreding ongedaan te maken of verdere overtreding dan wel een herhaling van de overtreding te voorkomen. Bij een last onder dwangsom geldt als een verplichting tot het betalen van een geldsom, per tijdseenheid, per overtreding of een bedrag ineens, tenzij wordt voldaan aan de in het dwangsombesluit opgenomen last.
9. *Tijdelijke ontzegging alcoholverkoop bij niet-vergunningplichtige bedrijven*

Indien een niet-vergunningplichtig bedrijf driemaal binnen één jaar alcoholhoudende drank verstrekt aan een persoon beneden 18 jaar kan de burgemeester de verkoop van zwakalcoholhoudende drank verbieden voor een periode van ten minste één week en ten hoogste twaalf weken.

5.2 Handhavingsstrategie

In de handhavingsstrategie wordt uiteen gezet hoe de gemeente Beverwijk gaat handhaven. Welke instrumenten worden waar ingezet? De handhavingsstrategie is per overtreding uitgewerkt in het onderstaande handhavingsarrangement.

Zoals eerder aangegeven, ligt de verantwoordelijkheid voor de naleving van wet- en regelgeving in de eerste plaats bij burgers en bedrijven zelf. Dit is een belangrijk uitgangspunt voor de handhaving. Om die reden wordt ook uitgebreid ingezet op preventie en voorlichting.

Worden regels toch overtreden, dan handelen de handhavers conform het handhavingsarrangement. Dit arrangement gaat uit van 'eerst waarschuwen, daarna optreden'. Voor overtreding van artikel 45 DHW (drinken of het aanwezig hebben van alcoholhoudende drank op voor publiek toegankelijke plaatsen), kan bovendien de HALT-maatregel worden toegepast.

Bij de ontwikkeling van het handhavingsarrangement, en dus bij de bepaling van de inzet van de in paragraaf 5.21 genoemde instrumenten, staat de effectiviteit op het gewenste naleefgedrag centraal en is de eigen verantwoordelijkheid van burgers en bedrijven een belangrijk uitgangspunt. Zeker in die gevallen waarbij burgers en bedrijven hinder van elkaar ondervinden, zullen zij dat in eerste instantie zelf met elkaar moeten oplossen. Als zij er niet uitkomen, kan de gemeente worden gevraagd te helpen bij het zoeken naar een oplossing, bijvoorbeeld door mediation en in het laatste geval door handhaving. Handhavend optreden is zeker niet in alle gevallen de beste weg. Bij overtredingen met acuut gevaar en / of onomkeerbare en / of veiligheidsgevolgen wordt wel direct handhavend opgetreden.

5.3 Handhavingsarrangement Drank- en horecawet

Arrangement basiscontroles inrichtingen:

1. Bij een **eerste** overtreding van de Drank- en horecawet, ontvangt de inrichting een waarschuwing.
2. Bij een **tweede, derde en vierde** overtreding, legt de burgemeester een bestuurlijke boete op conform het Besluit bestuurlijke boete Drank- en horecawet.
3. Bij een **vijfde** overtreding, gaat de burgemeester over tot intrekking van de drank- en horecavergunning.

Arrangement leeftijdsgrenzen vergunningplichtige inrichtingen:

1. Bij een **eerste, tweede en derde** overtreding van de Drank- en horecawet, legt de burgemeester een bestuurlijke boete op conform het Besluit bestuurlijke boete Drank- en horecawet.
4. Bij een **vierde** overtreding, gaat de burgemeester over tot intrekking van de drank- en horecavergunning.

Arrangement leeftijdsgrenzen niet-vergunningplichtige inrichtingen:

1. Bij een **eerste en tweede** overtreding van de Drank- en horecawet, legt de burgemeester een bestuurlijke boete op conform het Besluit bestuurlijke boete Drank- en horecawet.
5. Bij een **derde** overtreding binnen een jaar, gaat de burgemeester over tot een tijdelijke ontzegging van de alcoholverkoop van een maand. Indien buiten het jaar, bestuurlijke boete.
6. Bij een **vierde** overtreding binnen een jaar, gaat de burgemeester over tot een tijdelijke ontzegging van de alcoholverkoop van twaalf weken. Indien buiten het jaar, bestuurlijke boete.

Arrangement leeftijdgrenzen openbare ruimte jongeren < 18 jaar

1. Bij elke overtreding wordt de alcoholhoudende drank in beslag genomen;
2. Bij elke overtreding worden de ouders van de jongere op de hoogte gesteld;
3. Bij de **eerste** overtreding, wordt de jongere (indien mogelijk *) doorverwezen naar HALT;
4. Bij elke volgende overtreding, wordt proces-verbaal opgemaakt en wordt de jongere beboet.

(* mogelijkheid en voorwaarden voor doorverwijzen naar HALT, zie <http://halt.nl/media/1065/besluit-aanwijzing-halt.doc> of <http://wetten.overheid.nl/BWBR0007217/2010-10-01>).

Conclusie

Met de vaststelling van het Preventie- en handhavingsplan 2017-2021 voldoet de gemeente Beverwijk aan de wettelijke plicht om een dergelijke plan elke vier jaar vast te stellen.

Het is een ambitieus plan waarvan de doelstellingen alleen bereikt kunnen worden met een integrale aanpak. Die integrale aanpak bestaat niet alleen uit de combinatie van preventie en handhaving, maar berust voor een belangrijk deel op de samenwerking tussen de verschillende ketenpartners, alcoholverstrekkers en de gemeente.

Doordat de gemeenteraad van Beverwijk jaarlijks op de hoogte wordt gehouden van de voortgang van het plan en de (tussentijdse) resultaten kan, indien nodig, tijdig bijgestuurd worden zodat de doelstellingen behaald worden.

Evaluatie

De tussentijdse rapportages, informatie van de (keten)partners en de E-MOVO onderzoeken zijn de basis voor de evaluatie van het Preventie- en handhavingsplan in 2020. In dat jaar zal aangesloten worden bij de beleidscyclus van het *lokaal gezondheidsbeleid*.

Colofon

Het Preventie- en handhavingsplan Alcohol 2017-2021 gemeente Beverwijk is opgesteld door:
Noortje Wijdenes (coördinator bijzondere wetten)

Met input van:
Afdeling Ruimte, team Vergunningen
Wietse Bouma, Muriël Molenaar

Afdeling Samenleving, team Sociaal Domein
Aagje Meijer, Moniek Ellebroek, Niels Veen

In samenwerking met de Werkgroep Drank- en horecawet Beverwijk:
Politie, Koninklijke Horeca Nederland, Sportraad Beverwijk, VIOS, Stichting Welzijn Beverwijk, Brijder, GGD Kennemerland, horeca-exploitanten Beverwijk, filiaalmanagers supermarkten Beverwijk, toezichhouders Drank- en horecawet gemeente Beverwijk, team Openbare orde en Veiligheid gemeente Beverwijk.